

kma·diplomacy

БІЗНЕС-ДИПЛОМАТІЯ І GR-ПОЛІТИКИ

Business Diplomacy & GR Politics

ДИСЦИПЛІНА:

МІЖНАРОДНІ ТА УКРАЇНСЬКІ ПРАКТИКИ GR

галузь знань:

29 міжнародні відносини

05 соціальні та поведінкові науки

спеціальність:

292 «Міжнародні економічні відносини»

052 «Політологія»

освітня програма:

«Бізнес-дипломатія і GR-політики»

СИЛАБУС

МІЖНАРОДНІ ТА УКРАЇНСЬКІ ПРАКТИКИ GR

спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини», 052 «Політологія»

1. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ТА ПРАКТИКА

Обов'язкова освітня компонента

ВИКЛАДАЧ:**БОЙКО Тетяна Олександрівна**

старша викладачка кафедри міждисциплінарної освіти,
співзасновниця GR Academy,
Head of External Affairs в International Medical Corps
e-mail: t.boiko@ukma.edu.ua

ЩЕРБА Олександр Васильович

кандидат політичних наук,
доцент кафедри міждисциплінарної освіти
український дипломат, Надзвичайний і Повноважний
Посланник першого класу, Посол України в Австрії (2014-2021),
Надзвичайний і Повноважний Посол України в Південно-
африканській республіці (з 2025)
e-mail: o.scherba@ukma.edu.ua

ОБСЯГ ГОДИН НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ:

Загальний обсяг годин - 120 год. /4 ECTS

з них:

- Лекційних - 10 год.
- Семінарських - 24 год.
- Самостійна робота - 86 год.

Семестр викладання:

3-й

Форма підсумкового оцінювання:

екзамен

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Курс «*Міжнародні та українські практики GR*» є обов'язковою навчальною дисципліною, що спрямована на формування системного розуміння теоретичних засад і практичних інструментів Government Relations (GR) як механізму взаємодії бізнесу, громадянського суспільства та органів державної влади. В умовах зростання регуляторної складності, геополітичної турбулентності та посилення ролі держави у формуванні економічної політики GR стає ключовим інструментом впливу на процеси ухвалення рішень, формування регуляторного середовища та розвиток публічно-приватного діалогу.

У межах курсу здобувачі вивчатимуть інституційні засади, інструменти та стратегічні практики GR у міжнародному та українському контекстах. На реальних кейсах досліджуватимуть, як корпорації, бізнес-асоціації, міжнародні організації та громадські об'єднання взаємодіють із державними органами для впливу на формування публічної політики й ухвалення регуляторних рішень. Особлива увага приділяється правовим, етичним та інституційним аспектам лобіювання та адвокації, а також ролі GR у забезпеченні прозорості політичних процесів і розвитку демократичного врядування.

Практична складова курсу спрямована на розвиток навичок аналізу GR-стратегій, проведення переговорів, розробку адвокаційних кампаній та оцінювання ефективності взаємодії між бізнесом, державою і суспільством.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

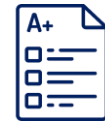
Мета вивчення дисципліни – сформувати у здобувачів системне розуміння інституційних засад та інструментів Government Relations з використанням міжнародного досвіду та українських практик; а також розвинути практичні навички аналізу, планування та реалізації GR-стратегій, використання інструментів лобіювання, адвокації та переговорів у процесі взаємодії бізнесу, громадянського суспільства і органів державної влади.

Здобувачі матимуть можливість застосувати отримані знання на практиці через роботу над реальними кейсами та розробку власних проєктів у сфері GR.

Даний курс забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання: ПР02; ПР11; ПР13.

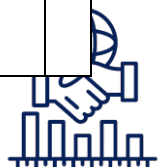

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ, ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ:

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
ПР02. Вільно спілкуватись (усно і письмово) іноземною мовою при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері бізнес-дипломатії, GR та публічних комунікацій із застосуванням міждисциплінарних інструментів.	Проектне навчання, групові дискусії, презентації.	Оцінювання за критеріями розв'язання кейсів, захисту проектів.
ПР11. Систематизувати й упорядковувати інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи кількісні та якісні методи досліджень, спеціалізоване програмне забезпечення, генерувати нові ідеї (креативність) та працювати в команді, вирішувати складні задачі й практичні проблеми на принципах міждисциплінарності з урахуванням політичних, економічних, крос-культурних аспектів та особливостей.	Дебати, індивідуальні та групові проекти і їх презентації, використання прикладних методів аналізу під час заняття.	Оцінювання за критеріями захисту проектів, формулювання аналітичних суджень та експертних висновків.
ПР13. Досліджувати й аналізувати міжнародні й українські практики GR, вміти вибудовувати стратегічні комунікації бізнесу з урядовими структурами та міжнародними організаціями для просування бізнес-інтересів, розробляти та впроваджувати ефективні GR-стратегії для підтримки і захисту національних економічних інтересів держави на міжнародній арені.	Проектне навчання, групові дискусії.	Оцінювання за критеріями захисту проектів, розв'язання кейсів, формування експертних висновків, аналітичних суджень.

Результати навчання (РН)	Теми					
	1	2	3	4	5	6
ПР02. Вільно спілкуватись (усно і письмово) іноземною мовою при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері бізнес-дипломатії, GR та публічних комунікацій із застосуванням міждисциплінарних інструментів.	+	+	+	+	+	+
ПР11. Систематизувати й упорядковувати інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи кількісні та якісні методи досліджень, спеціалізоване програмне забезпечення, генерувати нові ідеї (креативність) та працювати в команді, вирішувати складні задачі й практичні проблеми на принципах міждисциплінарності з урахуванням політичних, економічних, крос-культурних аспектів та особливостей.	+	+	+		+	+
ПР13. Досліджувати й аналізувати міжнародні й українські практики GR, вміти вибудовувати стратегічні комунікації бізнесу з урядовими структурами та міжнародними організаціями для просування бізнес-інтересів, розробляти та впроваджувати ефективні GR-стратегії для підтримки і захисту національних економічних інтересів держави на міжнародній арені.	+	+	+	+	+	+

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ: ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ:

Тема заняття	Лекції	Семінари / Практичні	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Міжнародні та українські практики GR</i>			
Тема 1. Вступ до міжнародних та українських практик GR	1	2	8
Тема 2. Інституційне середовище GR	1	4	10
Тема 3. Лобіювання та адвокація: міжнародні практики	1	4	12
Тема 4. Українські практики GR	1	4	10
<i>Змістовий модуль 2. Порівняльний аналіз і прикладні аспекти GR</i>			
Тема 5. Переговори у міжнародних та українських GR-практиках	2	2	8
Тема 6. Порівняльний аналіз GR-практик	2	6	20
Підсумковий практикум:	2	2	18
Всього:	10	24	86

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН:

Змістовий модуль 1

Міжнародні та українські практики GR

№ з/п	Теми занять	Обсяг
Лекція 1.	Тема 1. Вступ до міжнародних та українських практик GR 1.1. GR як складова бізнес-дипломатії у глобальному та локальному вимірах. 1.2. Еволюція GR у світі: США, ЄС, країни Азії. 1.3. Особливості формування української школи GR: історичний та сучасний контекст.	1 год.
Лекція 2.	Тема 2. Інституційне середовище GR 2.1. Ключові актори GR у різних політичних системах (парламент, уряд, регуляторні органи). 2.2. Механізми взаємодії: офіційні та неформальні канали. 2.3. Вплив міжнародних організацій та донорів на українські GR-практики.	1 год.
Лекція 3.	Тема 3. Лобіювання та адвокація: міжнародні практики 3.1. Регулювання лобізму у США, ЄС, Канаді: уроки для України. 3.2. Етика та прозорість у лобістській діяльності.	1 год.
Лекція 4.	Тема 4. Українські практики GR 4.1. Трансформація від «тіньового лобізму» до спроб інституціоналізації. 4.2. Асоціації бізнесу, торгово-промислові палати, громадські об'єднання як суб'єкти GR. 4.3. Українські кейси адвокації реформ.	1 год.
Практикум 1.	Приклади успішних/ неуспішних GR-кампаній бізнесу та громадського сектору.	6 год.

Змістовий модуль 2

Порівняльний аналіз і прикладні аспекти GR

№ з/п	Теми занять	Обсяг
Лекція 5.	Тема 5. Переговори у міжнародних та українських GR-практиках 5.1. Основні моделі переговорів (Гарвардський метод, Томас-Кілман та ін.) у контексті GR. 5.2. Переговори бізнесу з урядом, парламентом, місцевою владою: специфіка українського та міжнародного досвіду. 5.3. Переговорні стратегії у багатосторонніх форматах (коаліції бізнесу, асоціації, міжнародні організації).	2 год.
Лекція 6.	Тема 6. Порівняльний аналіз GR-практик 6.1. GR у країнах з різними політичними режимами (демократії, гібридні режими). 6.2. Роль культури у формуванні моделей взаємодії (high-context vs. low-context cultures). 6.3. Адаптація міжнародних підходів до українських реалій.	2 год.
Практикум 2.	Порівняльний аналіз GR-практик	8 год.
Практикум 3.	Підсумкове заняття. Моделювання багатосторонніх переговорів.	12 год.

6. ДЖЕРЕЛА / ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна:

1. Аманда Коулман, Стратегії кризових комунікацій. – Київ: Фабула 2023.
2. Г'ю Бочел, Мартін Пауелл, Нік Еллісон і др. The Conservative Governments and Social Policy. - Bristol University Press, 2024 (іноземне видання).
3. Квіт С. Масові комунікації. – Київ: Києво-Могилянська академія, 2008.
4. Нагорняк Т., Польовий М., Бондаренко С. Комунікативний вимір формування і просування публічного іміджу держави. Copernicus Political and Legal Studies, 2022. С. 14-27. Wydawnictwo Adam Marszałek. (іноземне видання).
5. Пітер Сендж. П'ята дисципліна. Мистецтво та практика організації, що навчається. К.: Лабораторія, 2025, 512 с.
6. Рей Беннетт. Побудова взаємодії з владою: Стратегії для успішного GR. – Нью-Йорк: John Wiley & Sons, 2018 (іноземне видання).
7. Фішер Р., Юрі В., Паттон Б. Перемовини без поразки. Гарвардський метод. – Київ: Сварог, 2023.
8. Фредерік Вароне, Міхаель Гілл. The Public Policy Process. - Taylor & Francis, 2021 (іноземне видання).
9. Lionel Zetter. *Lobbying: The Art of Political Persuasion*. – London: Harriman House, 2014 (іноземне видання).
10. Ketil Raknes, Ian Somerville, Chiara Valentini та ін. *Framing the Public Interest: Comparing Public Lobbying Campaigns in Four European States*. – *Journal of Public Interest Communications*, Vol. 2, Issue 1, 2018 (іноземне видання).

Національні нормативні акти:

1. [Бюджетний кодекс України](#)
2. [Закон України Про Регламент Верховної Ради України](#)
3. [Постанова Кабінету Міністрів Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України](#)
4. [Закон про місцеве самоврядування.](#)
5. [Закон про місцеві державні адміністрації.](#)
6. [Закон про столицю України - місто-герой Київ.](#)
7. [Закон про місцеві вибори.](#)
8. [Закон про органи самоорганізації населення.](#)

Інформаційні ресурси:

1. Бойко Т. О. Державні інституції та кібернетика [Електронний ресурс] / Режим доступу:
https://lb.ua/blog/tetiana_boiko/573910_derzhavni_institutsii_kibernetika.html
2. Бойко Т.О. Як створити потужну державну інституцію [Електронний ресурс] / Режим доступу:
https://lb.ua/blog/tetiana_boiko/561229_yak_stvoriti_potuzhnu_derzhavnu.html

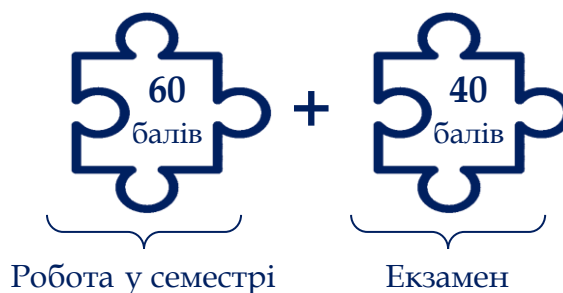
3. Бойко Т. О. Too big to fail або чому руйнуються потужні інституції [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://lb.ua/blog/tetiana_boiko/549820_too_big_fail_abo_chomu_ruynuyutsya.html
4. Бойко Т. О. Війна та довіра: як проявляється ефективність [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://lb.ua/blog/tetiana_boiko/541002_viyna_dovira_yak_proyavlyaietsya.html
5. Бойко Т. О. Про реформу та мужність продовжувати [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://lb.ua/blog/tetiana_boiko/489165_pro_reformu_muzhnist_prodozhuvati.html
6. Щерба О.В. Коли закінчиться війна [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://nv.ua/ukr/opinion/koli-zakinchitsya-viyna-v-ukrajini-diplomat-pro-te-yak-ukrajincyam-zhiti-dali-50454866.html>
7. Щерба О. В. Чи допоможе Китай путіну у війні з Україною? [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/WORLD/chi-dopomozhe-kitaj-putinu-u-vijni-z-ukrajinoju.html>
8. Щерба О. В. Орда і світ [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/international/orda-ta-svit.html>
9. Щерба О. В. Кінець доби рожевих хмар [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/internal/kinets-epokhi-rozhevikh-khmar.html>
10. Щерба О.В. Україна та Захід: робота над помилками [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/international/ukrajina-ta-zakhid-robota-nad-pomilkami.html>

7. ОЦІНЮВАННЯ

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ ДИСЦИПЛІНИ

	Види робіт	К-ть	Бали	Умови нарахування	Разом
Робота у семестрі	Робота на практичному занятті, кейси.	2	15	Активність на семінарських заняттях, обговорення питань, розв'язування кейсів,	60
	Тести модульного контролю	1	30	Відповідь на тестове завдання	
	Розробка та захист проекту	1	40	Захист проекту	40
				Разом	100

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання розробляються під кожне окреме завдання і містяться в Google Classroom. Максимальний бал за роботу на практичному занятті – 15 балів і 30 балів за тестові вимірювання знань (за 1 тестову модульну роботу). Середній бал усіх форм поточного контролю дає можливість здобувачу отримати 30 балів за роботу в семестрі і 30 балів за тест, а також отримати 40 балів шляхом складання виконання альтернативної форми підсумкового контролю (захист групового проекту).

РОЗ'ЯСНЕННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності здобувачів вищої освіти за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

На практичному занятті здобувач може набрати максимум 15 балів

Критерії оцінювання (15 б. як сума 5 індикаторів, кожний по 3 б.):

- 1) чіткість відповіді на поставлене питання;
- 2) креативність;
- 3) вміння аргументувати позицію;
- 4) авторські висновки та експертна позиція;
- 5) виявлення прикладної сфери застосування.

Тест модульного контролю. Здобувач може набрати 30 балів

Критерії оцінювання (30 б. як сума 10 індикаторів, кожний по 3 б.).

Тест буде містити 10 запитань з варіантами відповідей, кожна правильна відповідь буде оцінена в 3 бали.

Підготовка презентації та її захист. Здобувач може набрати 40 балів

Підготовка презентації та її захист. Максимальна оцінка – 40 балів, що складається з таких складників:

1. 5 балів за використання брендированих слайдів НаУКМА;
2. 15 балів за логічність у викладенні матеріалу;
3. 5 балів за кореляцію між слайдами презентації і промовою спікера та уникнення дублювання тексту промови та інформації на слайді;
4. 15 балів за аргументацію власної думки під час обговорення і змістовні висновки, що узгоджуються з метою завдання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 - 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 - 90	Добре		B (дуже добре)
71 - 80			C (добре)
66 - 70	Задовільно		D (задовільно)
60 - 65			E (достатньо)
30 - 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно - з можливістю повторного складання)
1 - 29			F (неприйнятно - з обов'язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до екзамену) складає 30 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 29 балів) здобувач зобов'язаний повторно вивчити курс. У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише на рівні «достатньо». Замість перескладання комісії, здобувач може обрати повторне вивчення курсу.

9. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

НауКМА сповідує принципи академічної доброчесності, що означає, що всі роботи здобувачі мають виконати самостійно, а у тексті мають міститися відповідні посилання на інформаційні джерела. При використанні засобів штучного інтелекту (наприклад, CHAT GPT) необхідно позначити відповідним посиланням частини тексту, що були згенеровані штучним інтелектом.

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НауКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року):

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normatyvni-dokumenty

<https://bit.ly/3tXf4mi> (Скорочене посилання на документ вище)

Недотримання принципів академічної доброчесності карається не зарахуванням роботи без можливості її перездачі у відповідності до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НауКМА.

Схвалено на засіданні кафедри міждисциплінарної освіти «28» серпня 2025 р., протокол № 1

